

Pøle Ná-Sεvε Møungi E Tevəni Tesalonike Nuiti Ma Sεvεi lɔɔzeizuue ma woo møungiti

Pøle ja é Tesalonike nuiti ta-zεvε møungi geai (1:1). Tanisu tø ja é ga Pøle ná-sεvε møunpagi nii é keai, nii keai ga GALA daawooi gilazuue ta, gεzεgεzε. E zεvεni kona vuulɔɔlugø maazu gila (51) kεgala levegai ma, Yesu zøløøga voluma. Pøle kεeni siεgi zu é gεni la Kolente, é teve Tesalonike Egilisii ma, Egilisii nii é daagfulaní ná-keela ziεi velesiezi zu (KKW 17:1-10). Bogε Keelaiti Kεewotiiti ma zεvεi zu ga Egilisii naa zu nuiti ti gεni Zuifui tanigaani ta Gelækii ma møinmøin.

Egilisii laagfulaai ma bε, Pøle la gεni zooni é va lεbi gola Tesalonike, naa ja é kea é sεvεi nii gεeni la ná voluma, nii a ke é kidaaleve nuiti ijødø. Sεvεi nii ja kala ungi ma møinmøin su vaiti gaagfuluza ba, é kalagi ve balaa é lo faiti ba, ti ga kití vaiti, naa ta ja ga gεvεlei Keletiein maanεai é eteai ziε la. Pole lago gilive kpaan Kilista vaa laa velesiezi ma. Kεevε ege Tesalonike gjidaaleve nuiti ti wola gjilini naama vai va ga zεbε. Pøle Kilista vaa laa velesiezi ma vai zεgeni, é ti zεbelø la ga ti eteai ziε ga velei nεai la GALA bε (5:6-8).

Unsosuvε

1. Pøle sεvεi nii lɔɔzeivε ga é ná-tuvø gooi laazeeli Egilisii ma, ta é GALA mama naa ná-faa zu (1:1-10).

2. Naa volu é ná-botiti zəgəzu ləeni, é zəba fai niiti Timôte ti woni ma, é naati suğula (2:1–3:13).
3. Pəle zəba, é kalagiti fe, é lo Keletiein zię velei va, é zoloo Kilista vaa laa velesi ei ma (4:1–5:25).
4. Pəle sevəi ǵaabəlage ga é Egilisii luuə volu ga niine, ta é ǵe ti ma ti fai pə kə, nii a ke eṣe pə ge sevəi nii ǵala Egilisii zu (5:26–28).

Tuvə gooiti

¹ Nèi gè ga Pəle, gá Silase, naa vee Timôte va, gá wo luuəsu, wəi wo Egilisii zu Tesalonike taazuve, wo ga Geege GALA ta Maligii Yesu Kilista nənəti. Zaalai la wo ma, ta ziileigi ve wo və!

Woo Niine Uagoi ná-ditugəmai Tesalonike

² Gá GALA mamasu yeenəpə wo pə wa-vaa zu, gi da wa-vaa wo yeenəpə gá-GALA faliiti su.

³ Wa-ǵidaalevei ma luva vele vagəi ta wa-nəebəi ma wotii, naa vee wa-ǵitogi wəələ velei va de-Maligii Yesu Kilista letegi, gá ǵizesu naati su GALA gaazu nii é ga ade-Gee.

⁴ Kèeleaiti, gi suğwəe ga GALA ge wo nea və, é yiimazeǵe ga woye, ga wo ǵe ga ná-nuiti.

⁵ Mazələo gi la Woo Niine Uagoi laazeelini wo ma ga kpəezuğulai letegi no, kəle gi kəeni ǵalaa ga zəbe, ta Zenvu Nadegai ná-kpəbai. Naa voluma, gi wola laani naa la, nii gi ǵeni bosu. Wo suğwəe velei gi ziensi la wo zaama, é ǵe wo və ga faa vagə.

⁶ Wo vileni gi-ǵəǵə vogi va, ta Maligii nənəti. Wo kpələ moinməin sələəni, kəle tama wo GALA daawooi zələəni ga Zenvu Nadegai ná-koozuneei.

7 Naa ma wo ḡea ga poogi kidaaleve nuiti p̄e b̄e Masedoane yooi zu ta Akayi yooi.

8 Mazələo Maligii laawooi zəgeni wo v̄o b̄e, daazeeli Masedoane ta Akayi yooi p̄e su, k̄ele é la gwəni miná, wo ḡidaaleve vai GALA ma, naama wooi vazaga mini-o-mini, gi b̄edə la m̄ ba ga gi va naa ta wo.

9 Mazələo ti p̄e ta bosu, velei wo yeezeini la gi wu, gi v̄aai ma wo v̄o b̄e, ta velei wo ḡeleni la k̄ədə ganigit ba, wo lati GALA ma, ga wo da botii ḡe zəntru su GALAGI v̄e, é ga GALA kitei,

10 wa ná-Doun Zunui Yesu maaþəunsu, é v̄a, é zəgə geegələgi zu. T̄o ña GALA ge buzegeni, é kula saai ya, t̄o ña é de ḡulazu GALA ná-ziigaawanai wu, nii é v̄aazu.

2

P̄ole nd-botii é k̄eeni Tesalonike

1 K̄elleaiti, wa b̄əj̄oi wo sujwəe ga gi v̄aa vai wo v̄o b̄e, gi la ḡeni v̄aani ná wafuun.

2 Gi kpələi zələoga voluma Filipe, ta b̄aagulama vaiti, eðevelei wo kwəe da, GALA ge ziibaai veeni gi v̄e, gi GALA ná-Woo Niine Uaḡoi laazeeli wo ma, sakpegit saama.

3 Tama toligi gi bosu ga nuiti, é la ḡulazu kaka faa zu, b̄aa kigaizie ñou zu, gi la ba ga gi nu n̄ope yaava.

4 Tama gá b̄əezu yeenəp̄e eðevelei GALA ge p̄o la, mazələo t̄o ña é v̄aani bu, é Woo Niine Uaḡoi ḡaliva gi ma. Gi la ḡeezu k̄eni gi nee nuþusea v̄e, k̄ele k̄eni GALA n̄o, nii é nu yiimav̄e vaiti f̄eḡeləf̄eḡelsu.

5 Eðevelei wa b̄əj̄oi wo kwəe la, gi la nu lesu b̄əe woni. Gi la woo neenegaa woni, w̄oin va ḡe gi ma ga gi nu ná-wali ḡula zea, GALA ka ga gá-zeelei.

6 Gi la ləbiya nɔpε gaiziɛni nuiti zea, anɛɛ wo vɔ bɛ, ɓaa zɔiti pɔ bɛ,

7 tama velei gi la ga Kilista ná-keelaiti, gá la zoo gi da wo ma ga maaɓaa. Kele gi ɟɛni ga nu vagɔiti wo zaama, eጀe doun deeí é ná-dointi sesebosu.

8 Wo nɛe velei ma gi vɛ, gi ɟɛvele bɛtɛni, é la nɔ ga gi GALA ná-Woo Niine Vagɔi ve wo ya, kele gi ɓɔdɔ yɛnvuiti balaa, mazɔlɔ wo loni gi-yii va gola.

9 Kɛɛleaiti, wo-ɟi ka su, velei gi botii ɟɛeni la, gi kpɔlɔi zuzo, gi botii ɟɛ folo vɛɛ kpidi va, ga gi mina ɟɛ ga kasɔ wo tanɔpε unma, siegi zu gi ɟɛni GALA ná-Woo Niine Vagɔi laazeelizu la.

10 Wa ga naa ma zeeleiti gi vɛ, ta GALA balaa, gi zie velei wo zaama, wɔiti wo ɟidaaleveai, naa ɟɛeni nadedai zu, ta telebodai, peelalazu nɔpε ge la ɟɛni gi va wo letema.

11 Wo sugwɛe balaa ga gi naa ɟɛeni wo ɟilagilagi vɛ, nii doun kɛɛɟɛ a kɛ ná-dointi bɛ,

12 gi wo lɛnɛ, gi wo iŋɔdɔ, gi ɟili wo ma, ga wo-zie velei zoloo GALA ziimai ma, teigi é wo loligai ga wo wɔnɔ zɔlɔ ná-masadai zu ta ná-ləbiyai.

Tesalonike nuiti ta-ɟidaalevei ta ta-ɓɔlɔi

13 Gá mamagi veezu balaa GALA bɛ yeenɔpε, tɔɔzei siegi zu gi GALA daawooi laazeelini la wo ma, wo yeezeini bu, wo la soni ga nubuse laawoo ve, kele wo soni ga GALA daawooi. Tama toғa ga naa ɟiteғite. Tɔ ɟa é botii ɟeezu wo-yiimavɛ, wɔiti wo ɟidaaleveai.

14 Kɛɛleaiti, wo vokɔdɔgɛ Zudé Egilisiiti ma, ti ga GALA ná-nuiti, ti ɟidaaleveai Yesu Kilista ma. Wo kpɔlɔi zɔlɔni wa-you zu nuiti zea, ga naama

wɔinzeđemai ma ziiti nɔ, nii ti sələəni, tiya ɓəđəi, tanuiti zea, ti ga Zuifuiti.

15 Tiya ja ti Malijii Yesu vaani ta GALA goo wo nuiti. Ti gi wɔinzeđeni. Ti la GALA εnεkεni, ta ga nuňuseiti pe sili nuiti.

16 Ti ɬaabaaani, ti pele leve gi luđo, ga gi mina ɓəe zii giliti pɔ, ti va kizogi zələo. Ta ta-đotoi laazeelizu, nii ti kεa yeeđęfälai pe daawu. Kεle GALA ná-ziigaawanai bega ga zeeli ti ma.

Pole wain vai ga é Tesalonike nuiti ka mənɔ

17 Kεeleaiti, gəun gi letemazu, ade balini ma kpusei zu yeeđęfala go laawu. Kεle ada-đisieiti ti la balini ma. Wɔin wola ja gi ma, ga gi wo vətə volu, gi ɬaabaaani ga gi naa đε.

18 Wɔin đəni gi ma ga gi đale ma, gi va wo vɔ bε. Nà Pole, gè ɬaabaaani ná zeizu đε mɔinmɔin, kεle Setana pele leveni gi luđo.

19 Tama wa laade ɓaa, wo va đε ga gá-đitogi, ta gá-goozunεei, ta gá-vənifaamai ma zalai, gá đε jaŋsai ɟulazu la ade-Malijii Yesu ɬaazu, siɛgi zu é vaazu la?

20 Ungo, wa ja wo ga gá-ləbiyai ta gá-goozunεei!

3

1 Naa ja é kεeni, gi la mɔ đəni zooga gi va maabɔun kili bo, gi deveni ga giya ɬila, gi ye Atene.

2 Gi Timɔte leveni wo ma, ade-đeeđoin, nii ti botii đeeđeu vəoma ta GALA, é da Woo Niine Uagɔi laazeeli é vilε Kilista va. Gi teveni wo ma, ga é wo zebelə, é wo ijədə wa-đidaalevei zu,

3 naa ḡa a kε, wo zaama, nu nɔpε ge mina niikpi kpɔlɔiti maavele ma, nii ade sɔlɔɔsu. Mazɔlɔɔ wa bɔɔjɔi wo sugwεε ga GALA ka é naa leveai ade ma.

4 Siegi zu gi ḡeni la wo vɔ bε, gi boni wo ma ma yeelugɔ, ga kpɔlɔiti ta zeeli ade ma. Naa ma ka kεai, wo naa zujwεε.

5 Naa ḡa é ba, gè la mɔ ḡeni zooga gè va maabɔun kili bo, gè Timɔte leveni, é va, é gi sɔlɔɔ wa-gidaaleve vai ma. Gè luani ga tεga nui mina ḡε wo lεeni ga, gá-wotii kpein ge mina ḡε ga wafuun faa.

6 Kεlε Timɔte vaai ma gi vɔ bε, é zεge wo vɔ bε, é wa-gidaalevei ta wa-nεebεi ma woo vagɔi woni gi ma. E boni gi ma ga wa gizesu gi zu ga pagɔ yeenɔpε, wɔin ḡa wo ma gola ga wo gi vεtε, eγεvelei wɔin gi ma la ga gi wo vεtε.

7 Naa maavele ma, kεeleaiti, gá-gidaavili faiti saama, ta gá-bɔlɔiti, gi ijɔ ge lɔɔni wa-vaa zu. Wa-gidaalevei ḡa é gi ijɔdɔɔni.

8 Niizu gá dε yεnvuzu volu, tɔɔzei wa loni kpaan wa-gilibalai zu wa Maligii.

9 Gá zoo GALA mamasu ḡale wa-vaa zu, é kula ḡε su, tɔɔzei koozunεei liegɔi va gi sɔlɔɔsu ada-GALAGI ḡaazu wa-vaa zu?

10 Kpidi vεe folo va, gá maanεεnezu gola ga é bɔ gi va, gi wo ḡa, gi naa la wa-gidaalevei ma, nii a bɔ ba daazeeli.

11 GALA bɔɔjɔgoi, é ga ade-Gεε, ta de-Maligii Yesu, gá-velei bεtε, é lo wo va!

12 Maligii yε wa-nεebεi zuwɔɔlɔzu yeenɔpε, nii é wo yɔɔjɔzu wo gilagilagiti ta nubusei zɔiti pε tetema, é kε ga nεebεi naa ḡεvele, nii é gi-yiimavε wa-vaa zu.

13 E wo zebelə wo-yiimaveti, wo ɟe ga nu jaadegaiti, peelalazu nəpə ge mina ɟe wo va GALA gaazu, é ga ade-Gee, siegi zu ade-Maligii Yesu vaazu la, ta ná-nuiti.

4

Nu zie velei nii neai GALA be

1 Kèeleaiti, gaabelagi ɟa ga: Velei wa zie la wo GALA εnεke, wo naa ɟalani gi ya. Tama, vele ɟana wo ziezu la niina. Kélé niizu gá bosu wo ma, gi wo maaneeεne Maligii Yesu laaseigi zu: A ke ga pagɔ, wo da li lugɔma.

2 Tama wo sugwεε velei gi wo ɟalani da, é ɟula Maligii Yesu ya.

3 Nii GALA ge po wa-vaa zu, tɔ ɟa ga wa-jaade fai: Wo mina bəgɔ lɔ kologologi zu,

4 εse ge zoo è-busei zo ga pagɔ,* é eteai zie jaadedai zu, ta unfemai,

5 wo mina bəgɔ lɔ gaazugulapɔ nɔi zu, eɟevelei GALA kwεetala nuiti ti kεezu la zii ɟiligit saama.

6 Nu nəpə ge mina kakama vaa ɟe ga kεeɟeloin, ɟaa yaava vai. Maligii ɟa naama vaiti pε ma lukpɔi ɟaaleve. Gi naa woni wo ma, gi maaɓakpa.

7 Mazələo GALA ge la ade lolini kɔzəba vaa ma, kélé keni jaadedai.

8 Naa ɟa é ba, zɔi nəpə a ɟelə kalagi nii va, nu laade é va ɟe ɟeləzu gooí va, GALA ka é ɟeləzu ba, nii é ná-Zεnvu Nadegai veezu wo ya.

9 Wo bəde la ba ga nu sevə ɟe wo ma, é lo kidaaleve nuiti wo yɔgɔzu nεεbeí va, mazələo wo naama

* **4:4 4:4 εse ge zoo è-busei zo ga pagɔ:** Tati pelei tagili ɟalaa ka ga nii: εse ge zoo anza zefezu kεvele jaadegai zu ta unfemai zu

galagi zələəgə GALA zea, velei wa bəğə nəe la və wo gilagilagiti.

¹⁰ Tama, vele ǵana wo ziezü la ǵeeǵelointi pə bə Masedoane yooi kpein su. Kəle kəeleaiti, gá wo lənəsu, wo li luǵəma mənə naazu.

¹¹ A ǵaabə, wo eteai zię ziileigi zu, wo ǵaabə wo bəğə vaiti ma, wo boti ǵə ga wo-yeeiti, eǵevelei gi wo ǵalani da,

¹² naa ǵa a kə wo zię ga pagə ladalai zu kamavolu nuiti tetegi, wo mina ǵə nu nəpə unma ga kasə.

Gəveiti buzeǵe vai

¹³ Kəeleaiti, gi la pə gi va wo yə kpidii zu, naati tavaa zu niiti ti zaazu, naa ǵa a kə wo-yii mina bələ ga nui mətaiti kəvele, niiti kito ge la ti və.

¹⁴ Ade laave da ga Yesu zaani, é wuzeǵe, é ǵula saai ya. Ade laave da balaa ga niiti ti ǵidaaleveai Yesu ma eyəsu ti za, GALA ka naati buzeǵe, é ti ǵula saai ya, é va ga tiye Yesu və.

¹⁵ Wəle, nii ǵa gi dəeεzu ga woye, eǵevelei Maligii laawooi bosu la: Adeiti da yə vulua Maligii va voloi, de la lia naati tuğə pə, zəiti ti zaai.

¹⁶ Mazələo deve wooi ǵa məni, geezugeela ǵundigii woo ǵa məni, ta GALA ná-puvugi wooi, ta Maligii bəğəi ǵa yei, é zeǵe geezuvə. Niiti ti ǵiliiai yəgai Kilista va eyəsu ti za, naati ta wuzeǵe məunpa, ti ǵula saai ya.

¹⁷ Naa voluma, adeiti da yə vulua naama voloi, da bə ti va, ade le tonabiingiti su, ga de Maligii laqəomi filei zu, ta da yə niina Maligii va ǵəoǵə.

¹⁸ A bəğə ijnədə ga niima wooiti, wo ǵilagilagiti pə.

5

Maligii ná-foloi ta kεvele bεtεi

¹ Kèeleaiti, wo bεde la ba, ga gi sεvε leve wo ma, é lo naama voloiti ba ta ma yeeğəsalaiti, yeei niima vaiti ti ğeezu la.

² Mazələo wo suğwεe ga pago, ga Maligii ná-foloi ğana va eğe unma nui é ğulazu nu viliba kpidii.

³ Sięgi zu nubuseiti ta ğe ğeezu la ma: «Ziileigi ja gi ya niina, gi ğulaa faa zu,» názu ja undaaviligi ğulazu la ti viliba, eğevelei doun zələo koozuanai a da anzani zo da, é la voola ti va pε.

⁴ Kεle kèeleaiti, wo la kpidi zu, ga naama voloi va ğula wo viliba, eğe unma nu.

⁵ Wo pε wo ğea ga wozakalagi ná-nuiti, wo ğea ga foloi nənəiti. De la ga kpidii ta kuai nənə.

⁶ Ade mina ji değemu, eğevelei zəiti ti jiizu la, kεle maaneevε ga ade ye ğaaazu ğa, de ğe ga səbelama nuiti.

⁷ Mazələo zəiti ti jiizu, ta da ji ga kpidii, zəiti dəoi ti zosu, toğə da ti zo ga kpidii.

⁸ Kεle dəiti de ga foloi nənəiti, ade ğe ga səbelama nuiti, ade kidaalevεi ta neebəi loo ğəba ga de-ğaka make ğəəğə zəəlai, ta da-ğizogi ma ğitogi ğe de unba ga bəələgi.

⁹ Mazələo GALA ge la ade lolini ga é yiığaawana ade ma, kεle keni kizogi zələo fai ade-Maligii Yesu Kilista zaalai zu,

¹⁰ nii é zaani ade vε, nii a kε ade zənvui wo vəəma ada təun, sięgi zu a vaa la, de ğeni vulua, baa de zaani.

¹¹ Naa ğa é ba, à 6əğə iŋədə wo ğilagilagiti pε, wo ğilagilagi 6ə bəəlai va wo li luğəma kidaalevεi zu, eğevelei wo kεezu la ğiteğite.

Falima jaabelagiti ta tuvəgiti

¹² Kèeleaiti, gá valizu wo ma, ga wo unfé naati ma, niiti ti botii jeezu wo zaama, ti losu wo lugɔ Maligii laaseigi zu, ti da wo gala.

¹³ A wa-néebei gula kéléma ti vε, wo ti wɔəlɔ gola ta-wottii maavele ma. A zei ziileigi zu bɔğɔ jɔba.

¹⁴ Kèeleaiti, gá wo maaneeñezu, à naati too gisù, niiti ti eteai ziezù gaavalaba vaiti su. Niiti ti ijateveai, à naati ijədɔ. A bɔ zobobəlala nuiti ba. A yiilɔɔ eṣe pε bu.

¹⁵ A dama, nu mina faa jəi votokula ga faa jəi, kélé à vile faa vagɔi jee vai volu yeenɔpε, wo naa jε bɔğɔ yɔğɔzu, ta nubusei pε be.

¹⁶ Wo joozunεai jε de yeenɔpε.

¹⁷ A maaneeñei wo yeenɔpε, wo mina bɔlɔ.

¹⁸ A GALA mama fai pε su, naa ja é ga GALA ziimai wa-vaa zu, wa-gilibalai zu wa Yesu Kilista.

¹⁹ A mina pele leve Zənvu Nadegai ná-botii lugɔ.

²⁰ A mina beləgula GALA goo wo nuiti daawooi va.

²¹ Kεle à faiti pε buuvetε, zɔi pagai wo naa zo,

²² wo bɔğɔ zo, wo-yee mina jε faa jəu jee vai ma zii tanɔpε su.

²³ Ziilei fee GALAGI bɔğɔgoi wo nade metu, é wo-yenvui, ta wo-digi, ta wo-buseiti make ga pagɔ, peelalazu nəpε ge mina jε wo va, ade-Maligii Yesu Kilista va voloi.

²⁴ Zɔi é wo loliga, toga ga woogɔjila nui, toga a naa jε.

²⁵ Kèeleaiti, à GALA fali gi vε.

²⁶ A ade-jeeleaiti pε tuvɔ ga neenεi.

²⁷ Nà wo levezu, gè maabakpa Maligii laaseigi zu, ga wo niima zεvεi gala ade-jeeleaiti pε be.

1 Tesalonike 5:28

xi

1 Tesalonike 5:28

28 Ade-Maligii Yesu Kilista ná-zaalai ye wo va!

GALA Daawoo Zευεί
Portions of the Holy Bible in the Toma language of
Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la
Guinée Toma

copyright © 2023 Pioneer Bible Translators and The Bible Society in Guinea-Conakry

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

Texte copyright © 2023 Traducteurs Pionniers de la Bible et Alliance Biblique en Guinée.

Cette œuvre est mise à disposition selon les termes de la Licence Creative Commons Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 International.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jul 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeeddf